

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDY OF ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE OFFICE PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

PRATTANA KHANORK

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ของ ประรณก แชนอก

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. โสภกา อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ธารรัตน์ มาลัยแก้ว)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ปรารธนา แชนอก, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์
คำสำคัญ:	ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารโรงเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 254 คน ใช้วิธีการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นแล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Title: THE STUDY OF ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Prattana Khanork, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2022

Advisor: Associate Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: Administrative Skills, School Administrators

ABSTRACT

The purpose of this research was to under the Office of Phrae Primary Educational Service Area 1 and to compare the opinions of teachers towards administrative skills of school administrators. Under the Office of Phrae Primary Educational Service Area 1 classified by gender Work experience and the size of the school. The sample group was 254 teachers in educational institutions under the Phrae Primary Educational Service Area 1, totaling 254 people. Craigie and Morgan Stratified random sampling was used to determine the proportion according to the size of the school population. Stratified random sampling was used to determine the proportion according to the size of the school population. The instrument used was a 5-point estimation scale questionnaire with a concordance index between 0.67–1.00 and a confidence value of 0.974. Statistics used in data analysis were percentage, mean standard deviation, T-test, F-test, and one-way analysis of variance (ANOVA) when statistically significant differences were found, they were tested individually by Scheffe's method. The research findings were as follows: 1) Teachers' opinions on administrative skills of school administrators Under the Office of Phrae Primary Educational Service Area 1 was at a high level. 2) The comparative effect of teachers' opinions on administrative skills of school administrators under the Office of Phrae Primary Educational Service Area 1 classified by gender, work experience and the size of the school It was found that there was a statistically significant difference at the 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวนยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้ คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวนยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์วิทยาลัย การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นางอนุสรณ์ โลกคำลือ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนครน่าน และนายปริญญ์ มัทธูรศ ผู้ชำนาญการชำนาญการโรงเรียน บ้านดอนชัย (ประชาอุทิศ) ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บ ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยาที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวงและคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ครอบครัวที่สนับสนุนและคอยให้ กำลังใจทุกเวลาที่เหน็ดเหนื่อย ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี ท้ายนี้ผู้ศึกษาขออ้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้าให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษาตลอดจนผู้เขียนหนังสือและ บทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
การสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	16
ทิศทางการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

กรอบแนวคิดการวิจัย	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1	38
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา	44
บทที่ 5 บทสรุป.....	55
สรุปผล	55
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	70
ภาคผนวก ข ผลการตรวจคำตอบความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย	71
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)	74
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	75
ประวัติผู้วิจัย	79

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ...	16
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	32
ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวม	38
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านมนุษย.....	39
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.....	40
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบ ยอด	41
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการศึกษาและ การสอน.....	42
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความรู้ความคิด	43
ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ	44
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานภาพรวม.....	45

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	46
ตาราง 13 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	47
ตาราง 14 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	47
ตาราง 15 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	48
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาภาพรวม	49
ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	50
ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	51
ตาราง 19 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านเทคนิควิธี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	52
ตาราง 20 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความคิดรวบยอด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	52
ตาราง 21 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	53

ตาราง 22 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้าน
 ความรู้ความคิด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....54

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.....	23
ภาพ 2 แสดงแผนที่แสดงจุดที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.....	23
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ดังนั้นกระบวนการทางการศึกษา จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง (กมล คล้ามณี, 2565, หน้า 65) ซึ่งการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมให้คนเป็นคนที่มีความรู้และมีคุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ ให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยะธรรมทางปัญญาและความงดงามทางจิตใจ สร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิตสามารถประกอบอาชีพด้วยความรู้ความสามารถ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม โดยจะมีการพัฒนาพร้อมกันในหลายๆด้าน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ และหลักการจัดการศึกษาของชาติไทย มาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุง พ.ศ. 2545 ได้ตั้งเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญาความรู้และทักษะคุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย (กนกวรรณ ใจกล้า, 2564, หน้า 71)

ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาที่ตนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษานั้น โดยมีอำนาจหน้าที่บริหารงานของสถานศึกษาใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป เพราะมาตรา 39 ได้บัญญัติไว้ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป

ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะผู้บริหารควรเป็นผู้นำวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) จึงต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารเป็นอย่างดี ต้องรู้จักสะสมความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมองการไกลสามารถวางแผนระยะยาว (Long-term Planning) สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างชาญฉลาด เปลี่ยนวิกฤตสู่โอกาสได้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญสามารถวางแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและอยู่รอดปลอดภัย สามารถต้านทานวิกฤตการณ์ที่มากกระทบได้อย่างมั่นคง (อนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ, 2564, หน้า 271)

ในการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน เช่น กระบวนการบริหาร ทักษะการบริหาร เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้น เป็นความสามารถทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (ศรัญญา น้อยพิมาย, 2564, หน้า 11) โดยทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร มี 5 ทักษะ คือ ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านการศึกษาและการสอน ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะในการบริหารงานดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา (Drake and Roe, 1986, p. 30 อ้างอิงใน กนกวรรณ ใจกล้า, 2564, หน้า 71)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจากผลการประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินงานตามระดับคุณภาพในบางตัวชี้วัดนั้นอยู่ในระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะตามหลักสูตรและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับพอใช้ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 และมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, ลีออนไลน์) ดังนั้นจากผลการประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 นั้นยังพบว่ายังมีบางจุดที่ควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งควรมีการบริหารจัดการศึกษา

เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวให้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารศึกษา

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าผู้บริหารมีทักษะในการบริหารมากน้อยเพียงใด และต้องการเปรียบเทียบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารที่จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานพัฒนาการหาเทคนิควิธี รวมถึงการกำหนดนโยบายในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 แตกต่างกัน

3. ครูที่อยู่ในขนาดของสถานศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 728 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, สื่อบนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 254 คน ที่ได้จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาจากการศึกษาองค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะด้านความรู้ความคิด

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 ระหว่าง 5-10 ปี

1.2.3 ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

1.3 ขนาดของสถานศึกษา

1.3.1 ขนาดเล็ก

1.3.2 ขนาดกลาง

1.3.3 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ทักษะด้านมนุษย

2.2 ทักษะด้านความคิดรวบยอด

2.3 ทักษะด้านเทคนิควิธี

2.4 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

2.5 ทักษะด้านความรู้ความคิด

ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวางแผนการกำหนดนโยบาย การจัดการบริหารการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ทักษะด้านมนุษย หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีความเข้าใจผู้อื่น มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงาน และมีความสามารถในการปรับตัวในการปฏิบัติงานได้ทุกสถานการณ์

1.2 ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถในการนำกลวิธีที่ต้องอาศัย เทคนิค วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม กับสถานการณ์ให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้

1.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการมองเห็น ภาพรวมขององค์กรได้อย่างชัดเจน มีความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรและสามารถ วางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

1.4 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถทางด้านการ ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอน เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการ ศึกษา รอบด้าน มีการพัฒนาตนเองและสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.5 ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้มาใช้ ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ สามารถคิดวิเคราะห์ วางแผนการแก้ไขปัญหาได้ อย่างเป็นระบบ

2. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

3. **ครูผู้สอน** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปีการศึกษา 2565

4. **เพศ** หมายถึง เพศภาวะหรือเพศสภาพ บ่งบอกสถานะและบทบาททางเพศของบุคคล ซึ่งมีมิติทางกายภาพ สรีระ อารมณ์ พฤติกรรม สังคม และวัฒนธรรมประกอบอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะที่กำหนดสรีระมาตั้งแต่กำเนิด แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

5. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

6. **ขนาดสถานศึกษา** หมายถึง การจำแนกสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียน 119 คนลงมา สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน

7. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1** หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตอำเภอเมืองแพร่ อำเภอวังทอง อำเภอสอง อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่เลขที่ 52 หมู่ 6 ตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ในด้านวิชาการ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนพัฒนาหรือกำหนดนโยบายในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ขอบข่าย/ภารกิจของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 การสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ทิศทางการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
 - 3.1 วิสัยทัศน์ (Vision)
 - 3.2 พันธกิจ (Mission)
 - 3.3 เป้าประสงค์ (Goals)
 - 3.4 กลยุทธ์ (Strategy)
 - 3.5 จุดเน้น/มาตรการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ/ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Focus Function/Focus Area/ Focus Agenda)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาความหมายของการบริหารสถานศึกษาของนักวิชาการท่านต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้โดยสรุปได้ ดังนี้

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 44) ได้อธิบายว่าการบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561, หน้า 26) ได้อธิบายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า

สิน งามประโคน (2563, หน้า 138) ได้อธิบายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมการจัดการศึกษา โดยร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเลี่ยน วุฒิสาร, ทวี วาจาสิทธิ์ และสาริตา เจนเข้ว่า (2564, หน้า 276) ได้อธิบายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้วยกระบวนการที่หลายคน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทุกด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคมให้ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข ในการดำเนินงานการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

จากทรรศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหาร คือ การดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาตลอดจนการร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนในการวางแผนจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

ขอบข่าย/ภารกิจของการบริหารสถานศึกษา

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 45) ได้อธิบายถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาว่าการจัดการศึกษาที่ดีจะทำให้การพัฒนาบุคคลให้มีศักยภาพตามต้องการได้ การบริหารการศึกษาไทย แต่เดิมใช้รูปแบบการรวมอำนาจ การบริหาร และการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางและมีอำนาจการบริหาร การตัดสินใจเพียงบางส่วนไปให้หน่วยราชการ

ที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคและสถานศึกษา แต่แนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ได้มีข้อกำหนดให้กระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจไปให้หน่วยงานระดับปฏิบัติงานอันได้แก่โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาให้มากที่สุด โดยการบริหารส่วนกลางจะทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดสรรงบประมาณการกำหนดและประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เป็นประการสำคัญได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณและการเงิน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

ภาคภูมิ ภูมาก (2561, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. การบริหารวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำและเสนอขอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป ได้แก่ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่าขอบข่าย ภารกิจของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร

และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายนี้ ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

Katz (1995, p. 33 อ้างอิงใน เอกนรินทร์ อินสมบัติ, 2564, หน้า 15) ได้อธิบายว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กนกวรรณ ใจกล้า (2562, หน้า 72) ได้อธิบายว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ทักษะนั้นเป็นได้ทั้งความรู้ ความสามารถและการกระทำ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำจึงควรจะต้องมีทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการกำหนดนโยบายการประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในหน่วยงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถ้าผู้บริหารมีทักษะด้านต่าง ๆ และใช้ทักษะความสามารถที่มีอยู่ จะทำให้ได้รับความรัก ความศรัทธาจากผู้ร่วมงานและคนอื่น ๆ ทั่วไปเป็นอย่างดี

ศรินทิพย์ ธนะวดี (2564, หน้า 20) ได้อธิบายว่า ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารที่เกิดจากพื้นฐานความรู้ความชำนาญในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อธิภัทร มีแสงเพชร (2560, หน้า 24) ได้อธิบายว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญและเชี่ยวชาญในการบริหารและการจัดการกิจการงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ กิจการนักเรียน อาคารสถานที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ใช้งบประมาณในการบริหารได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนการกำหนดนโยบาย การจัดการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

Katz (1955, p. 33 อ้างอิงใน เอกนรินทร์ อินสมบัติ, 2564, หน้า 18) ทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz's Three skills Theory) ซึ่งเขาได้อธิบายทฤษฎีไว้ว่า ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารมีอยู่ 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำเทคนิค กลยุทธ์ และวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนการนำ อุปกรณ์ แนวคิด หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยวางแผนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้ดียิ่งขึ้น

2. ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงาน สร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ให้แก่บุคลากรทุกคน มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน อีกทั้งสามารถส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา นำแนวความคิดมาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร สามารถมองเห็น ภาพรวมขององค์กรในปัจจุบันและอนาคต และมีความเข้าใจบริบทขององค์กร ตลอดจน สามารถเชื่อมโยงนโยบาย และแนวคิดของการบริหารสถานศึกษาและแนวทางการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Harris (1963, p. 15 อ้างอิงใน เอกนรินทร์ อินสมบัติ, 2564, หน้า 19) ได้พัฒนา ทฤษฎี 3 ทักษะของโรเบิร์ต แอล แคทซ์ (Robert L. Katz) ให้สามารถใช้งานได้ง่ายกว่าและใช้ได้ กับงานหลาย ๆ ด้าน โดยมีรายละเอียดของทักษะดังต่อไปนี้

1. ทักษะทางด้านมโนภาพ (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็น ภาพรวมองค์กร การวิเคราะห์ปัญหา และการเชื่อมโยงสาเหตุของปัญหาที่มีผลต่อแนวทาง แก้ไขปัญหา

2. ทักษะทางด้านมนุษย (Human Skill) หมายถึง ความสามารถในการเข้าอกเข้าใจ ผู้อื่น มีทักษะการสังเกตและวิเคราะห์ลักษณะของบุคคลได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างความเข้าใจและมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. ทักษะทางด้านเทคนิค (Technical Skill) หมายถึง ความสามารถในการจัดลำดับ ภาระงาน สามารถใช้เครื่องมือที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ

Drake and Roe (1986, p. 30 อ้างอิงใน ศรีนทิพย์ ธนะวดี, 2564, หน้า 21) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษา เป็นทักษะ 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะทางความรู้ความคิด หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ มีความคิด มีสติปัญญา และมีวิสัยทัศน์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

2. ทักษะทางเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความชำนาญในการนำ เทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ

3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา รู้จักใช้แนวคิดทางวิชาการมาใช้ เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

4. ทักษะทางมนุษย์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและนำหลักแนวคิดที่เกี่ยวข้องของมาใช้ในการสร้างความเข้าใจและ สร้างความสามัคคีในการทำงานของบุคลากรให้ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย

5. ทักษะทางความคิดรวบยอด หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็น ภาพรวมขององค์กรว่าปัจจุบันองค์กรอยู่ในสถานการณ์ใด ต้องการสิ่งใดและต้องมีการวางแผนการทำงานอย่างไรจึงจะเหมาะสมและช่วยให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

Griffin (2011, อ้างอิงใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561, หน้า 30) ได้นำเสนอทักษะ ที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดยอ้างอิงจาก ไว่ดังนี้

1. ทักษะด้านการทำงาน (Technical Skills) หมายถึง ทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานเมื่อเกิดปัญหา โดยจะต้องมีการนำกลยุทธ์ เทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม มาใช้ในการดำเนินงาน

2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) หมายถึง ทักษะที่สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นให้เกิดความเข้าใจกัน สามารถสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานและสร้างแรงจูงใจของบุคลากรที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) หมายถึง ทักษะที่สามารถมองเห็นสถานการณ์ขององค์กร ว่ามีสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเป็นอย่างไร มีจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสอย่างไร ส่งผลกระทบต่อองค์กรอย่างไร และจะมีแนวทางในการรับมือกับปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้อย่างประสบผลสำเร็จ

4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skills) หมายถึง ทักษะที่สามารถคิดวินิจฉัย วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างทะลุปรุโปร่ง

5. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ทักษะที่สามารถสื่อสาร ข้อมูลกับผู้อื่นให้มีความเข้าใจและมีประสิทธิภาพ และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

ที่ทันต่อเหตุการณ์และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้น มาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผน การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-Making Skills) หมายถึง ทักษะที่ใช้การคิด วิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจที่ดี และสมรรถนะการตัดสินใจนั้นมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือ สร้างประโยชน์ให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time Management Skills) หมายถึง ทักษะที่มี การบริหารจัดการเวลาที่ดี มีการแบ่งเวลาที่เหมาะสม โดยแยกแยะระหว่างเวลาส่วนตัวและ เวลาในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนการปฏิบัติงานงานโดยการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ทุกฝ่ายงาน สามารถจัดสรรเวลาในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วง ได้ทันตามเวลาที่กำหนด

8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation Skills) หมายถึง ทักษะที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมระบบงานทุกระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความแม่นยำ

ศรินทิพย์ ธนะวดี (2564, หน้า 29) ได้อธิบายว่าทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร คือ ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคล ที่เกี่ยวข้องทางด้านทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical Skills) ทักษะด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะ ด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skills) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะ ด้านการตัดสินใจ (Decision-making Skills) ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management Skills) และด้านทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation Skills) ซึ่งทักษะทั้ง 8 ประการ มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหาร

Hoyle and Steffy (2005, p. 221 อ้างถึงใน อัญชลิ ฌ นครพนม, 2564, หน้า 51) ได้กล่าวถึงทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)
2. ทักษะในการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Skills in policy and Governance)
3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Skills in Communication and Community Relations)
4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Skills in Organizational Management)

5. ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (skills in Curriculum Planning and Development)
 6. ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Skills in Instructional Management)
 7. ทักษะการประเมินผลงาน (Skills in Staff Evaluation and personnel Management)
 8. ทักษะการบริหารจัดการบุคลากร (Skills in Staff Management)
 9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research, Evaluation and Planning)
 10. ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)
- Baird (2006, p. 412) กล่าวว่า ผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
1. ทักษะในการสื่อสารที่จะทำให้สามารถพูดและเขียนได้อย่างน่าเชื่อถือ
 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สามารถรับรู้และรับฟังสิ่งที่ผู้อื่นต้องการสื่อออกมาจริง ๆ
 3. ทักษะในการคลี่คลายความขัดแย้ง เพื่อรับมือกับช่วงเวลาแห่งการต่อต้านและความตึงเครียดที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้
 4. ทักษะในการเจรจาต่อรองที่จะทำให้กลุ่มต่าง ๆ ทำงานร่วมกันได้
 5. ทักษะในการสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้คนเชื่อและพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
- ชานนท์ วรรณ (2563, หน้า 49) ได้กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารซึ่งมี 4 ด้าน ดังนี้
- 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะด้านมโนทัศน์ 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน
1. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการนำกลยุทธ์ใหม่ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อ พัฒนาการปฏิบัติงานและเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่
 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน
 3. ทักษะด้านมโนทัศน์ หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจสั่งการโดยคำนึงถึงส่วนรวมเป็นสำคัญ
 4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหาร	Katz (1955)	Harris (1963)	Drake and Roe (1986)	จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561)	วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี (2562)	ชานนท์ วรธนา (2563)	อัษฎิ ฒ นครพนม (2563)	กิตติภัก ลีหาไชย (2564)	ศรินทร์พย ธนะวัตติ (2564)	เอกนรินทร์ อินสมบัติ	กนกวรรณ ใจกล้า (2564)	กมล คำภีร์ (2565)	อนวัฒน วิภาตธำรงคุณ	ความถี่
7. ทักษะด้าน การทำงาน								✓						1
8. ทักษะการริเริ่ม สร้างสรรค์											✓			1
9. ทักษะความยืดหยุ่น และการปรับตัว											✓			1

จากตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจากนักวิชาการทางการศึกษา จำนวน 13 ท่าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ร้อยละ 30 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป สรุปได้จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านมนุษย 2) ทักษะด้านเทคนิควิธี 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด

ดังนั้น องค์ประกอบเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการสังเคราะห์หัวข้อแปรทั้ง 5 ทักษะ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ทักษะด้านมนุษย

Katz (1955, p. 33) ทักษะด้านมนุษย หมายถึง ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน รู้วิธีสร้างทีมงานเพื่อให้การบริหารสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ทักษะเทคนิคเป็น

Harris (1963, p. 15) ทักษะด้านมนุษย หมายถึง การรู้จักสังเกต เข้าอกเข้าใจผู้อื่น รู้จักสัมภาษณ์ รู้จักนำการอภิปราย การมีส่วนร่วมในการอภิปราย สามารถสะท้อนความรู้ลึก ความคิดออกมา และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับคนเป็นสิ่งแวดล้อม

Drake and Roe (1986, หน้า 30) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษากับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 45) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความพยายามเพื่อให้เกิดความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และการเสริมสร้างบรรยากาศเป็นทักษะที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร ทักษะการสร้างความสัมพันธ์

วุฒิกุล บุตรโพธิ์ศรี (2562, หน้า 141) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้มีตำแหน่งเหนือกว่าขององค์กร เพื่อช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ชานนท์ วรรณภา (2563, หน้า 51) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน จากพบว่า ผู้บริหารควรมีมุมมอง ความเข้าใจ และมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ร่วมงานอื่น ๆ

อัญชลี ณ นครพนม (2563, หน้า 57) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมและวัฒนธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ อ่อนโยนที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างความศรัทธาแก่บุคคลรอบข้าง สามารถทำงานร่วมกับคนได้ทุกประเภท มีความเป็นกันเองทำงานแบบครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน

กิตติภัก สี่หาไชย (2564, หน้า 110) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เรื่องการทำงานเป็นทีม และสามารถสร้างแรงจูงใจ เสริมสร้างบรรยากาศให้กับทีมงานและผู้ร่วมงานได้

เอกนรินทร์ อินสมบัติ (2564, หน้า 7) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รู้จักสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ สามารถสร้างแรงจูงใจ ความร่วมมือ และบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน เกิดเป็นกระบวนการกลุ่มและความสัมพันธ์ที่ดีให้กับผู้ร่วมงาน ลดแรงกดดันและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

กนกวรรณ ใจกล้า (2564, หน้า 118) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาคนเมื่อต้องทำงานร่วมกัน โดยสามารถเข้าใจถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศให้เกิดขึ้นในการทำงานและมีศิลปะการเป็นผู้นำที่ดี

อนุวัฒน์ วิภาคารังคุณ (2565, หน้า 279) ทักษะด้านมนุษย หมายถึง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความสามารถในการปรับตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีบุคลิกภาพที่ดีมีความสุขรอบคอบ มีความอดทน จิตใจมั่นคง

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านมนุษย หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน และมีความสามารถในการปรับตัวในการปฏิบัติงานได้ทุกสถานการณ์

ทักษะด้านเทคนิควิธี

Katz (1955, p. 33) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ และเทคนิคต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการบริหาร เป็นทักษะเทคนิคที่เกิดจากการฝึกอบรม การศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ จากประสบการณ์ จนทำให้ผู้บริหารเกิดความชำนาญในการบริหารงาน

Harris (1963, p. 15) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การรู้จักฟัง พูด อ่าน เขียน จัดลำดับเรื่องการสาธิต เขียนแผนภูมิ วาดภาพ คำนวณได้ และเป็นประธานในที่ประชุมได้

Drake and Roe (1986, p. 30) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การมีความรู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการทำกิจกรรม

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 46) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ กระบวนการและกรรมวิธีในการปฏิบัติงาน เป็นทักษะที่จะเป็นสำหรับงานด้านปฏิบัติการ

วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี (2562, หน้า 141) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การมีความสามารถในการใช้ความรู้ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ วิธีทำเทคนิคเฉพาะอย่าง และการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน

ชานนท์ วรรณ (2563, หน้า 51) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

อัญชลี ณ นครพนม (2563, หน้า 57) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง สามารถใช้เทคนิคการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างหลากหลายตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไขและข้อจำกัดของสถานศึกษา

กิตติศักดิ์ สีหาไชย (2564, หน้า 110) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง มีวิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานในองค์การ ได้แก่ ความชำนาญเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน

เอกนรินทร์ อินสมบัติ (2564, หน้า 6) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานกิจกรรม กระบวนการ และวิธีการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

กนกวรรณ ใจกล้า (2564, หน้า 117) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถทำงานด้านที่เกี่ยวกับกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการดำเนินงานเทคนิค อาศัยความรู้การวิเคราะห์และรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน

อนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ (2565, หน้า 278) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง การมีรูปแบบ ขั้นตอน การดำเนินงานที่เป็นระบบ มีกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้และมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถในการนำกลวิธีที่ต่อ อาศัยเทคนิค วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้

ทักษะด้านความคิดรวบยอด

Katz (1955, p. 33) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง มองภาพรวมขององค์กร จากองค์ประกอบย่อย ๆ ภายในองค์กร สามารถมองเห็นและเข้าใจในความซับซ้อนภายใน องค์กร สามารถที่จะผสมผสานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ขององค์กรให้เข้ามาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

Drake and Roe (1986, p. 30) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง สามารถที่จะมองเห็นองค์กรในภาพรวม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนต่าง ๆ หรือหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กร และเข้าใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่นอย่างไรบ้าง

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 45) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการมองภาพรวมเพื่อที่จะได้ทราบถึงองค์ประกอบของสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ และเข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์กับองค์การหรือการบริหารงาน

วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี (2562, หน้า 140) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง การมองเห็นภาพรวมขององค์การ ว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กิตติรักษ์ สีหาไชย (2564, หน้า 110) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการใช้สติปัญญา ริเริ่มสร้างสรรค์ คิดวางแผนเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ภาพรวมทั้งองค์กร

ศรินทิพย์ ธนะวดี (2564, หน้า 7) การแสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์กร ว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์กรอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เอกนรินทร์ อินสมบัติ (2564, หน้า 7) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการมองเห็นภาพรวมภายในองค์กร สามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ของงาน เข้าใจความซับซ้อนขององค์กรทั้งหมด ตลอดจนวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กนกวรรณ ใจกล้า (2564, หน้า 120) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุกลักษณะและขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน

อนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ (2565, หน้า 279) มีความรู้ ความเข้าใจในการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความรู้ในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์กรได้อย่างชัดเจน มีความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรและสามารถวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

Drake and Roe (1986) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รู้จักสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ สามารถสร้างแรงจูงใจ ความร่วมมือและบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน เกิดเป็นกระบวนการกลุ่มและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน สดแรงกดดันและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี (2562, หน้า 139) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง การเป็นผู้นำทางการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการเรียนการสอน ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ และเป็นนักวิชาการที่ดีตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน

ชานนท์ วรรณ (2563, หน้า 51) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาและการสอน โดยต้องมีการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ เทคนิคการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการสอน พร้อมกับผลักดันให้ความรู้และ เน้นย้ำให้ครูมีการพัฒนาตนเอง

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถทาง ด้านการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอน เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการศึกษารอบด้าน มีการพัฒนาตนเองและสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ

ทักษะด้านความรู้ความคิด

Drake and Roe (1986) ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถของ ผู้บริหารในด้านการมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารงาน การวางแผนและ การพัฒนาการปฏิบัติงานระดับต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทาง เพื่อมุ่งสู่ เป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศรินทิพย์ ธนะวดี (2564, หน้า 7) ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถ ในการใช้ความรู้ความชำนาญ เพื่อการทำงานที่เฉพาะเจาะจงให้สำเร็จลุล่วงได้ และสามารถวิเคราะห์ปัญหาในองค์กรและพัฒนาแนวทางสำหรับการแก้ปัญหาได้

กนกวรรณ ใจกล้า (2564) ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง การมีความรู้ ความคิดภูมิปัญญาวิสัยทัศน์ และสามารถเป็นผู้นำทางด้านการศึกษาที่มีประสิทธิผลได้

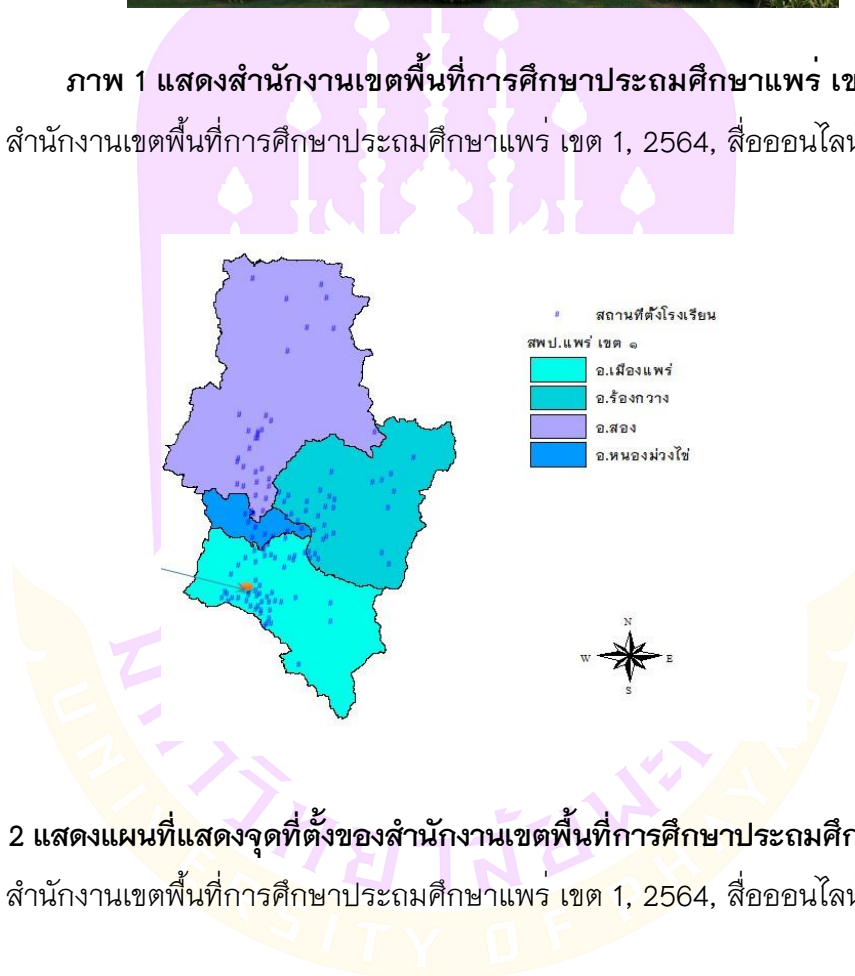
ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ สามารถวิเคราะห์ วางแผนการแก้ไขปัญหา ได้อย่างเป็นระบบ

ทิศทางการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีภารกิจในการบริหารและ จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาสทางการศึกษา) ในส่วนที่รับผิดชอบ จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอวังทอง อำเภอสอง และอำเภอหนองม่วงไข่ โดยมีโรงเรียนในความรับผิดชอบทั้งสิ้น จำนวน 118 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 10,612 คน จำนวนครู 728 คน ห้องเรียน 736 ห้อง ตั้งอยู่เลขที่ 52 หมู่ 6 ตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ภาพ 1 แสดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, สืบออนไลน์

ภาพ 2 แสดงแผนที่แสดงจุดที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, สืบออนไลน์

วิสัยทัศน์ (VISION)

ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยี และวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน

พันธกิจ (MISSION)

1. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ยึดมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสมรรถนะและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อบูรณาการสู่คุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามสมรรถนะวิชาชีพให้เป็นมืออาชีพ สร้างนวัตกรรมหรือวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งมีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มเครือข่ายการศึกษาและสถานศึกษาบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ (Strategy)

1. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มศักยภาพ

2. การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับรายสาระวิชาและกลุ่มเครือข่ายการศึกษา

3. การพัฒนาสถานศึกษา ตามบริบทของพื้นที่ ระดับตำบล อำเภอและบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

4. การพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มเครือข่ายการศึกษา และภาคีเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ตามหลักธรรมาภิบาล

จุดเน้น/มาตรการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ/ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Focus Function/ Focus Area/ Focus Agenda)

1. ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียน อยู่ระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จของครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3. สถานศึกษาทุกแห่ง มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษา และมีผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาอยู่ระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลการประเมินมาตรฐานตามตัวชี้วัดในภาพรวม อยู่ในระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

5. ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบูรณาการการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมีผลการประเมินความพึงพอใจ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, สื่อบนออนไลน์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561, หน้า 41) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารผู้บริหารสถานศึกษา โดยได้สังเกตเห็นความสำคัญว่าทักษะการบริหารผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าของสถานศึกษานั้น ๆ ผลการศึกษาพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) การปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลอื่น การให้ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การยกย่องให้มีความสำคัญแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน การให้ความเป็นกันเอง การใช้เวลาผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจ

ปัญหาาร่วมกัน การเข้าใจปัญหาผู้ใต้บังคับบัญชา การเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างทั่วถึง 2) ทักษะด้านเทคนิควิธี (Technical Skills) การทำแผนงานหรือโครงการ การจัดทำ สถิติและแผนภูมิทางการศึกษา การทำหน้าที่ประธานที่ประชุมครู การสาธิตการสอน การพูด หรือเขียนคำสั่ง การมีความรู้ระบบการเงิน การบัญชี การมีความรู้การพัสดุการจัดซื้อจัดจ้าง การมีความรู้งานสารบรรณ การมีความรู้อ่านแบบแปลนก่อสร้างอาคารได้ การมีความรู้ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ งานบริหารบุคคล การจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงาน 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) การกำหนด นโยบาย จุดประสงค์และขอบข่ายงาน การวิเคราะห์งานของตนและผู้อื่น การมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงาน ของตนทั้งหมดว่าสัมพันธ์กันอย่างไร การวินิจฉัยผลกระทบต่อหน่วยงานย่อยอื่น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบย่อยหนึ่ง การรู้ถึงความต้องการทางการศึกษาของชุมชน การใช้ คำถามอย่างมีเหตุผล การเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของชาติทุกระดับ การรู้จัก การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตัวอย่างและวิธีการบริหารที่ได้พบเห็นและศึกษามา แล้วนำมา ใช้ได้อย่างเหมาะสม การเข้าใจถึงความต้องการงบประมาณ

วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี (2562, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทักษะการบริหารกับปัจจัยการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก 3) ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรินทิพย์ ธนะวดี (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชิงราย เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูผู้สอน 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะด้านการบริหารเวลา ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชานนท์ วรรณ (2563, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพดำเนินการปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อยู่ในระดับมาก และแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างทักษะทางการบริหาร และนำเทคนิคหรือกลยุทธ์ทางการบริหารในรูปแบบใหม่มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในองค์กร ในด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรประเมินตนเองในด้านความคิดและอารมณ์ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ในด้านมโนทัศน์ ผู้บริหารควรมีการวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยให้ส่งผลกระทบต่อองค์กรให้น้อยที่สุด และทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และมีส่วนในการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

อัญชลี ณ นครพนม (2563, หน้า 51) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี 2) ศึกษาระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียน

มัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี 3) วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะทางเทคนิค ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการวินิจฉัย ตามลำดับ 2) ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการบริหารจัดการศึกษาที่ดี ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะการตัดสินใจ (X_6) และทักษะการวินิจฉัย (X_4) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยสามารถรวมกันทำนายได้ร้อยละ 63.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอยคือ $\hat{Y}_{tot} = 0.98 + 0.09(X_2) + 0.50(X_6) + 0.17(X_4)$

กนกวรรณ ใจกล้า (2564, หน้า 69) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครู ศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครู ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลในการทำงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติภัก สี่หาไชย (2564, หน้า 103) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนและ 4) สร้างสมการ

พยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนได้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ (2564, หน้า 270) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านทักษะทางเทคนิค ด้านทักษะทางความคิด รวบรวมยอด และด้านทักษะทางมนุษย์ 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

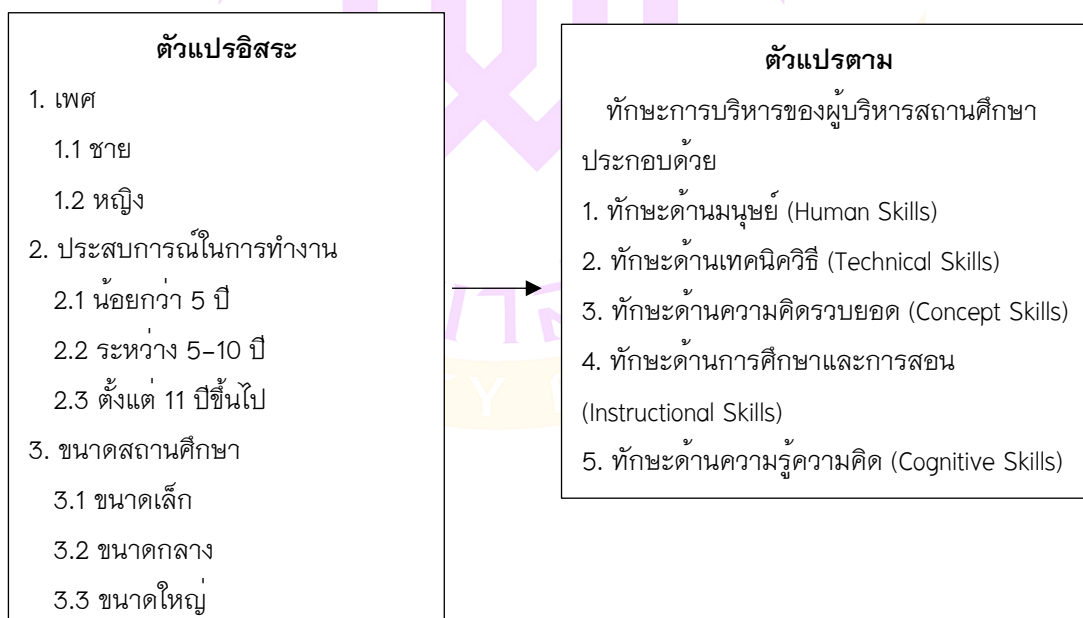
กมล คล้ามณี (2565, หน้า 64) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรีโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและ รับผิดชอบเชื่อถือได้ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคม และสังคมข้ามวัฒนธรรม และด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การเปรียบเทียบทักษะ

การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ปทุมพร อินทรานุกร ฌ อยุธา (2565, หน้า 53) ได้ศึกษาเรื่องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาระดับการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มภาคกลาง 3) เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มภาค ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มภาคกลาง พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มภาคกลาง โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ดังนี้

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 728 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2564, สืบออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 254 คน ใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นแล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในโรงเรียน ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	สถานศึกษา	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	โรงเรียนขนาดเล็ก	305	106
2	โรงเรียนขนาดกลาง	331	116
3	โรงเรียนขนาดใหญ่	92	32
รวม		728	254

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารซึ่งมี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านมนุษย 2) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 3) ทักษะด้านเทคนิควิธี 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร
2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยศึกษา

1) ทักษะด้านมนุษย์ 2) ทักษะด้านเทคนิควิธี 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้าน การศึกษาและการสอน 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือตามคำนิยามของทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ ความชัดเจนของคำถาม ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้าน เนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษา

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

5.2 นางอนุสรณ์ โลกคำสือ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาล เทพสุนทรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

5.3 นายปริญ มัทธูรศ ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบ้านดอนชัย (ประชาอุทิศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่า มีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ เครื่องมือ (index of item objectives congruence: IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนี ความสอดคล้อง คือ เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไปไว้ใช้ จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา

7. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

ของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.974

8. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) และทำการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลา 15–20 วัน
3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 254 ชุด ได้รับกลับคืนมา 254 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการคาร์ร้อยละ (percentage)
- 1.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อรายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best, 1986, p. 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับ
น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ
โดยการทดสอบค่าที (T-test) จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา
โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova)
เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ
เชฟเฟ้ (Scheffe)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถาม
และวัตถุประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence: IOC)

2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ
แบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค
(Cronbach)

2.3 สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.4 การทดสอบค่าที (T-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One
Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วย
วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

2.3.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่
ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
*	แทน	ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	111	43.70
หญิง	143	56.30
รวม	254	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	113	44.50
ระหว่าง 5-10 ปี	112	44.10
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	29	11.40
รวม	254	100.00
2. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	106	41.70
ขนาดกลาง	116	45.70
ขนาดใหญ่	32	12.60
รวม	254	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 และเพศชาย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานสูงที่สุด คือ ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 รองลงมา คือ ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 และ ต่ำที่สุด คือ ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวม

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร		การแปลผล
	n = 254		
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านมนุษย	3.86	0.89	มาก
2. ด้านเทคนิควิธี	4.00	0.91	มาก
3. ด้านความคิดรวบยอด	3.98	0.90	มาก
4. ด้านการศึกษาและการสอน	3.85	0.92	มาก
5. ด้านความรู้ความคิด	3.82	0.91	มาก
รวม	3.90	0.91	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 3.90$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยพบว่า ทักษะด้านเทคนิควิธีมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 3.98$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
ด้านมนุษย

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน มนุษย	ระดับทักษะการ		การแปล ผล
	บริหาร ของผู้บริหาร		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	3.89	0.88	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับ บุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.82	0.93	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจ ผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย	3.94	0.89	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันได้	3.99	0.92	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ ดีในการทำงานร่วมกันได้	3.68	0.87	มาก
รวม	3.86	0.89	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านมนุษย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)
และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันได้ ($\bar{X} = 3.99$)
รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพ
ความแตกต่างของมนุษย ($\bar{X} = 3.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา
สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันได้ ($\bar{X} = 3.68$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเทคนิควิธี	ระดับทักษะการ บริหารของผู้บริหาร		การแปล ผล
	n = 254		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการ ใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผล สำเร็จของงาน	3.92	0.92	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการ ใน การบริหารงาน เพื่อให้งานออกมา มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว	4.36	0.91	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการใน การจัดกิจกรรมและมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ ใน การบริหารงานได้อย่างหลากหลายและเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ	4.00	0.89	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน	4.05	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญใน การใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมี ประสิทธิภาพ	3.70	0.93	มาก
รวม	4.00	0.91	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านเทคนิควิธี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้งานออกมา
มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิค

วิธีการในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน ($\bar{X} = 4.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.70$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดรวบยอด	ระดับทักษะการ บริหารของผู้บริหาร		การแปล ผล
	n = 254		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญ ในการมองเห็นภาพรวมของงานต่าง ๆ ภายในองค์กรได้	3.98	0.89	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี	4.06	0.93	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ ภายในองค์กรทั้งหมดได้	3.87	0.93	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน	4.03	0.86	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสม	3.98	0.91	มาก
รวม	3.98	0.90	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.03$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ ภายในองค์กรทั้งหมดได้ ($\bar{X} = 3.87$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษาและการสอน	ระดับทักษะการ บริหารของผู้บริหาร		การแปล ผล
	n = 254		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการศึกษา	4.07	0.97	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้าน การสอน	3.74	0.89	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนักวิชาการที่ดี	3.70	0.88	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.96	0.95	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา	3.85	0.92	มาก
รวม	3.86	0.92	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.96$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนักวิชาการที่ดี ($\bar{X} = 3.70$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
ด้านความรู้ความคิด

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความคิด	ระดับทักษะการ		การแปล ผล
	บริหารของผู้บริหาร		
	n = 254		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์	3.91	0.89	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้มาใช้ ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ	4.11	0.95	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิด วิเคราะห์	3.79	0.95	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานอย่าง สม่ำเสมอ	3.70	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่าง เป็นระบบ	3.59	0.87	มาก
รวม	3.82	0.91	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความรู้ความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.91$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.59$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร	เพศ				t	P
	ชาย (n=111)		หญิง (n=143)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านมนุษย	3.89	0.97	3.96	0.80	-0.385	0.158
2. ด้านเทคนิควิธี	4.03	0.83	3.90	0.99	0.900	0.161
3. ด้านความคิดรวบยอด	4.05	0.98	3.91	0.89	0.147	0.047*
4. ด้านการศึกษาและการสอน	4.04	0.99	3.77	0.88	1.926	0.018*
5. ด้านความรู้ความคิด	3.83	0.93	3.48	0.89	2.099	0.000*
รวม	3.97	0.94	3.83	0.89	-0.158	0.008*

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมนุษย และด้านเทคนิควิธีไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่
เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานภาพรวม

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านมนุษย	3.53	0.81	4.00	0.82	4.31	0.86
2. ด้านเทคนิควิธี	3.90	0.88	4.01	0.91	4.19	0.86
3. ด้านความคิดรวบยอด	3.93	0.89	4.06	0.90	4.34	0.85
4. ด้านการศึกษาและการสอน	3.79	0.88	4.18	0.92	4.20	0.86
5. ด้านความรู้ความคิด	3.59	0.81	4.00	0.93	4.15	0.87
รวม	3.77	0.85	3.92	0.90	4.21	0.86

จากตาราง 11 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านมนุษย	ระหว่างกลุ่ม	9.19	2	4.59	3.107*	0.046
	ภายในกลุ่ม	371.23	251	1.47		
	รวม	380.425	253			
2. ด้านเทคนิควิธี	ระหว่างกลุ่ม	2.501	2	1.25	1.121	0.327
	ภายในกลุ่ม	279.93	251	1.12		
	รวม	282.43	253			
3. ด้านความคิดรวบยอด	ระหว่างกลุ่ม	4.00	2	2.00	1.902	0.151
	ภายในกลุ่ม	264.43	251	1.05		
	รวม	268.43	253			
4. ด้านการศึกษาและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.75	2	1.37	1.164*	0.041
	ภายในกลุ่ม	296.51	251	1.18		
	รวม	299.26	253			
5. ด้านความรู้ความคิด	ระหว่างกลุ่ม	3.83	2	1.91	1.171*	0.012
	ภายในกลุ่ม	410.0	251	1.63		
	รวม	413.878	253			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	11.95	2	5.97	4.190*	0.016
	ภายในกลุ่ม	358.15	251	1.42		
	รวม	370.11	253			

จากตาราง 12 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านเทคนิควิธี และด้านความคิดรวบยอด ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านมนุษยด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ความคิดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's)

ตาราง 13 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย จําแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
		3.53	4.00	4.31
น้อยกว่า 5 ปี	3.53	-	0.047*	0.041*
ระหว่าง 5-10 ปี	4.00		-	0.494
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	4.31			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย แตกต่างกับประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน จําแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	3.89	-	0.038*	0.005*
ระหว่าง 5-10 ปี	4.18		-	0.343
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	4.20			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกับประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการ ทำงาน	\bar{X}	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	3.59	-	0.026*	0.012*
ระหว่าง 5-10 ปี	4.00		-	0.464
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	4.15			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด แตกต่างกับประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่
เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาภาพรวม

ทักษะการบริหารของ ผู้บริหาร	ขนาดสถานศึกษา					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านมนุษย	3.58	0.83	4.06	0.88	4.64	0.98
2. ด้านเทคนิควิธี	3.59	0.82	4.19	0.86	4.68	0.92
3. ด้านความคิดรวบยอด	3.78	0.80	4.12	0.89	4.73	0.95
4. ด้านการศึกษาและการสอน	3.67	0.81	4.05	0.82	4.67	0.83
5. ด้านความรู้ความคิด	3.56	0.83	4.03	0.80	4.54	0.91
รวม	3.64	0.82	4.09	0.85	4.65	0.91

จากตาราง 16 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ประสพการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) ประสพการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และประสพการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านมนุษย	ระหว่างกลุ่ม	34.71	2	17.35	12.601*	0.000
	ภายในกลุ่ม	345.71	251	1.37		
	รวม	380.42	253			
2. ด้านเทคนิควิธี	ระหว่างกลุ่ม	37.23	2	18.61	19.059*	.000
	ภายในกลุ่ม	245.19	251	0.97		
	รวม	282.42	253			
3. ด้านความคิดรวบยอด	ระหว่างกลุ่ม	23.05	2	11.529	11.793*	0.000
	ภายในกลุ่ม	245.38	251	0.97		
	รวม	268.43	253			
4. ด้านการศึกษาและการสอน	ระหว่างกลุ่ม	34.42	2	17.21	16.314*	0.000
	ภายในกลุ่ม	264.83	251	1.05		
	รวม	299.26	253			
5. ด้านความรู้ความคิด	ระหว่างกลุ่ม	34.80	2	17.40	11.522*	0.000
	ภายในกลุ่ม	379.07	251	1.51		
	รวม	413.87	253			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	32.77	2	16.38	12.192*	0.000
	ภายในกลุ่ม	337.34	251	1.34		
	รวม	370.11	253			

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย จําแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.58	4.06	4.64
ขนาดเล็ก	3.58	-	0.009*	0.033*
ขนาดกลาง	4.06		-	0.000*
ขนาดใหญ่	4.64			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านเทคนิควิธี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.59	4.19	4.68
ขนาดเล็ก	3.59	-	0.000*	0.050*
ขนาดกลาง	4.19		-	0.000*
ขนาดใหญ่	4.68			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านเทคนิควิธี แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านเทคนิควิธี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 20 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความคิดรวบยอด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.78	4.12	4.73
ขนาดเล็ก	3.78	-	0.022*	0.024*
ขนาดกลาง	4.12		-	0.000*
ขนาดใหญ่	4.73			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 21 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.67	4.05	4.67
ขนาดเล็ก	3.67	-	0.003*	0.011*
ขนาดกลาง	4.05		-	0.000*
ขนาดใหญ่	4.67			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 22 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.56	4.03	4.54
ขนาดเล็ก	3.56	-	0.041*	0.015*
ขนาดกลาง	4.03		-	0.000*
ขนาดใหญ่	4.54			-

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด แตกต่างกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางกับขนาดใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สรุปผล

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทักษะด้านด้านเทคนิควิธี รองลงมา คือ ความคิดรวบยอด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ปราบกฎผลเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้

1.1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันได้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันได้

1.1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการ

ในการบริหารงาน เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมและมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานได้อย่างหลากหลายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.1.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการมองเห็นภาพรวมของงานต่าง ๆ ภายในองค์กรได้ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ ภายในองค์กรทั้งหมดได้

1.1.4 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนักวิชาการที่ดี

1.1.5 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความรู้ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิควิธี และด้านความคิดรวบยอดไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านเทคนิควิธี และด้านความคิดรวบยอด ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ความคิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.2.1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

2.2.2 ด้านการศึกษาและการสอน ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ในด้านการศึกษาและการสอน แตกต่างกับประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5–10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5–10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านการศึกษาและการสอน ไม่แตกต่างกัน

2.2.3 ด้านความรู้ความคิด ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด แตกต่างกับประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5–10 ปี และแตกต่างกับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5–10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป พบว่ามีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในด้านความรู้ความคิด ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการบริหารมีความจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญและมีการพัฒนาทักษะของตนอย่างเหมาะสม ดังที่ กมล คล้ามณี (2564, หน้า 67) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ที่ผสมผสานกับบทบาทหน้าที่ มีความรู้คู่คุณธรรม และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กนกวรรณ ใจกล้า และคณะ (2564, หน้า 68) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ

ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และได้พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิควิธี ด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน และ ด้านความรู้ความคิด อภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพะ เขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพะ เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รู้จักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ สามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน และสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ อนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ และคณะ (2564, หน้า 270) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิกันดา โรจนภาพงศ์ (2561, หน้า 387) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพะ เขต 1 ด้านเทคนิควิธี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน มีการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพและรวดเร็ว มีการใช้เทคนิควิธีการในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน และมีการใช้เทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมและมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานได้อย่างหลากหลายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ชานนท์ วรรณภา (2563, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ทักษะการบริหารด้านเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชนิตา พลายแก้ว (2563, หน้า 1) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกัน

คุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารด้านเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี มีความรู้ความชำนาญในการมองเห็นภาพรวมของงานต่าง ๆ ภายในองค์กร สามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน และสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชลี ณ นครพนม (2563, หน้า 51) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี พบว่าทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอนุวัฒน์ วิภาคธำรงคุณ และคณะ (2564, หน้า 270) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอน มีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี และคณะ (2562, หน้า 133) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชนิตา พลายแก้ว (2563, หน้า 1) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านความรู้ความคิด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และมีการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ

กนกวรรณ ใจกล้า และคณะ (2564, หน้า 68) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่าทักษะการบริหารด้านความรู้ความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ธนวัฒน์ พรหมจินดา (2564, หน้า 69) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้ พบว่าทักษะการบริหารด้านความรู้ความคิดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำแนกตามเพศและจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครูเพศชาย และเพศหญิงอาจจะมีความคิดเห็นว่าทักษะของผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากครูเพศชายจะมีมุมมองในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงอาจมีความละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณามากกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายอาจมีมุมมองที่กว้างและแตกต่างออกไป จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อุดม ปักกาสาร (2560, สื่อออนไลน์) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหาร การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัด บุรีรัมย์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วิลาวัลย์ อ้นมาก (2556, หน้า 95) ได้ทำการศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากจะมีมุมมองในการพิจารณาถึงทักษะในการบริหาร

ของผู้บริหารได้หลากหลายมุมมอง เนื่องจากมีประสบการณ์ตรงในการทำงานร่วมกับผู้บริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร์ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิกันดา โรจนภาพงศ์ (2561, หน้า 387) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ นิพนธ์ ยวงไธสง และชนมณี ศิลาณุกิจ (2564, หน้า 63) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอบางน้ำเปรี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร์ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีประสบการณ์ตรงในการรับทราบแนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากบริบทของสถานศึกษาต่างกันทั้งในด้านจำนวนบุคลากร ปริมาณภาระงาน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และด้านความพร้อมในสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานจึงส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร์ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีนทิพย์ ธนะวดี (2562, หน้า 65) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564, หน้า 90) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อลดแรงกดดันในการปฏิบัติงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีความชำนาญ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดความคล่องตัวและสามารถปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษา ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนขององค์กรทั้งหมดได้ เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาตนเองให้ความเป็นนักวิชาการที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอนได้อย่างลึกซึ้งและเข้าใจหลักความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหาร
2. ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่น ๆ แนวใหม่ในอนาคตให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
3. ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในเชิงคุณภาพควบคู่การศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ใจกล้า. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เครื่องข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. **วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**, 4(3), 69-80.
- กมล คล้ามณี. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. **วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร**, 7(1), 64-76.
- กิตติภัก สี่หาไชย. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล**, 6(2), 103-113.
- จิตรจรรุญ ทรวงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. **วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร**, 3(1), 41-57.
- ชนิดา พลายแก้ว. (2563). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). **ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชานนท์ วรรณนา. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ**, 14(1), 45-56.
- ธนวัฒน์ พรหมจินดา (2564) ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, 8(2), 489-499.
- นิพนธ์ ยวงไธสง และชนมณี ศิลานุกิจ. (2564). ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 10(37), 63–68.
- ปฐมพร อินทรางกูร ณ อยุธยา. (2565). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนกลุ่มภาคกลาง. **วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร**, 7(5), 53–67.
- พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์รักษ์. (2563). ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**, 8(32), 168–181.
- ภาคภูมิ ภูมาก. (2561). **ขอขำยบริหารงาน 4 ด้าน**. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/379314>.
- วิกันดา โรจนภาพงศ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**, 13(3), 386–393.
- วิลาวัลย์ อ้นมาก. (2556). **การบริหารการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิเลี่ยน วุฒิสาร, ทวี วาจาสัตย์ และสาริตา เจนเขว่า. (2564). รูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. **วารสารวิชาการ สถาบันวิทยากรจัดการแห่งแปซิฟิก**, 7(1), 273–290.
- วุฒิกกร บุตรโพธิ์ศรี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. **วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี**, 8(2), 133–144.
- ศรินทิพย์ ธนะวดี. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1. (2564). **ข้อมูลรายงานผลการปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2564**. สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2565, จาก <http://phrae1.go.th/>
- สิน งามประโคน. (2563). การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธ

- ในประเทศไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 286–296.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อดิภาณูจน์ ศรีสังข์. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อชิภัทร มีแสงเพชร. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุค ไทยแลนด์ 4.0 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการภาค 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- อนุวัฒน์ วิภาคดำรงคุณ. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร*, 7(2), 270–282.
- อัญชลี ณ นครพนม. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 22(1), 51–63.
- อุตม ปักกาสาร. (2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565. จาก <http://www.edu-journal.ru.ac.th/>.
- เอกนรินทร์ อินสมบัติ. (2564). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- Baird, G. (2006). *Management and organizational behavior*. Massachusetts: Allyn & Bacon.
- Best, J. W. (1986). *Research in education* (5th ed.). New Jersey: Prentice–Hall.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Drake, T. L., and William H. R. (1986). *The Principalship* (3rd ed). New York: Macmillan.
- Griffin, S. (2011). *Profile of teachers in the US, 2011*: National Center for Education

Information Washington, DC.

Harris, B. M. (1963). **Supervision Behavior Education**. Texas: University of Texas Press.

Katz, D. (1955). **Organizational effectiveness a behavioral view**. California: Goodyear Publishing.

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970, Autumn). Determining Size for Research Activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ

สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา
วุฒิการศึกษา	ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายแผนและพัฒนาคุณภาพนิสิต
วิทยฐานะ	-

2. นางอนุสรุา โลกคำสือ

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลเทพสุนทรินทร์
วุฒิการศึกษา	กศ.ม.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทยฐานะ	ชำนาญการพิเศษ

3. นายปริญช์ มัทธูรศ

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านดอนชัย(ประชาอุทิศ)
วุฒิการศึกษา	กศ.ม.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน
วิทยฐานะ	ชำนาญการ

ภาคผนวก ข ผลการตรวจวัดความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มี ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
1. ทักษะด้านมนุษย					
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษารูจักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันได้	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันได้	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
2. ทักษะด้านเทคนิควิธี					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพและรวดเร็ว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมและมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานได้อย่างหลากหลายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
2.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด					
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการมองเห็นภาพรวมของงานต่าง ๆ ภายในองค์กรได้	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
3.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ ภายในองค์กรทั้งหมดได้	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน					
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
	1	2	3		
4.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการสอน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนักวิชาการที่ดี	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
4.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
5. ทักษะด้านความรู้ความคิด					
5.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้มาใช้ ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิด วิเคราะห์	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
5.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานอย่าง สม่ำเสมอ	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหา ได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อคำถาม จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 25 ข้อ มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้ทั้ง 25 ข้อ

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.974	19

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่องการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงตามความเห็นของท่านมากที่สุด โอกาสนี้ผู้ศึกษาวิจัยนางสาวปรารธนา แชนอก นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างสูง

แบบสอบถามเรื่องการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยจะแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่

() ต่ำกว่า 5 ปี

() 5-10 ปี

() 5-11 ปีขึ้นไป

3. ขนาดสถานศึกษา

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 119 คน)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน)

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง: โปรดอ่านแบบสอบถามในแต่ละข้ออย่างชัดเจน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความเป็นจริง / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมายตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทักษะการบริหาร	ระดับการบริหาร				
	5	4	3	2	1
1. ทักษะด้านมนุษย					
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น					
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการสังเกตผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์					
1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ และสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันได้					
1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันได้					
2. ทักษะด้านเทคนิควิธี					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน					
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการบริหารงาน เพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพและรวดเร็ว					
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมและมีการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานได้อย่างหลากหลายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					

ทักษะการบริหาร	ระดับการบริหาร				
	5	4	3	2	1
2.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคนิควิธีการในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบระเบียบ และมีแบบแผน					
2.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ					
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด					
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความชำนาญในการมองเห็นภาพรวมของงานต่าง ๆ ภายในองค์กรได้					
3.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเข้าใจระบบโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี					
3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ ภายในองค์กรทั้งหมดได้					
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์การบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจน					
3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนเหมาะสม					
4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน					
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา					
4.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอน					
4.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนักวิชาการที่ดี					
4.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
4.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
5. ทักษะด้านความรู้ความคิด					
5.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์					
5.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ					
5.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
5.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ					
5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ					

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ปรารธนา แชนอก
วัน เดือน ปี เกิด	25 กันยายน 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดแพร่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 ค.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัด เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	163 หมู่ 6 ตำบลบ้านถิ่น อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
ผลงานตีพิมพ์	ปรารธนา แชนอก. (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 1104-1115). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

